

- ໃນກໍລະນີທີ່ມີການຂະຫຍາຍເສັ້ນທາງ, ເນັ່ງສາຍໄຟຟ້າ, ສາຍໂທລະສັບ, ຂຸດຮ່ອງນໍ້າ, ວາງທໍ່ນໍ້າ ຫລື ທໍ່ນໍ້າປະປາ ແລະ ອື່ນໆ ຜ່ານຕອນດິນຂອງບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນ, ເຊິ່ງອາດຈະມີຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງກໍ່ສ້າງຕ່າງໆ ແລະ ເຄື່ອງປູກຂອງຝັງ ຫຼື ເປັນຜົນກະທົບຂັ້ນອັນຕະລາຍຕໍ່ຊີວິດ. ຜູ້ຖືກຜົນກະທົບມີສິດ ຮ້ອງຂໍຄ່າເສຍຫາຍຕາມຄວາມເໝາະສົມເຊັ່ນ: ດໍາລັດ 192/ນຍ ສະບັບລົງວັນທີ 7 ກໍລະກົດ 2005 ແລະ ລະບຽບການອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ການກຳນົດຄ່າເສຍຫາຍ

ໃນການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍນັ້ນ ຈະຕ້ອງມີຄະນະກຳມະການເຊິ່ງປະກອບດ້ວຍຜູ້ຕາງໜ້າຈາກຫຼາຍພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເຂົ້າຮ່ວມການຕີລາຄາຫຼື ກຳນົດມູນຄ່າ ເສຍຫາຍ.

ການຄິດໄລ່ທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍທີ່ດິນຂອງປະຊາຊົນ

ໃນກໍລະນີລັດໄດ້ມີການພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງເຊັ່ນ: ກໍ່ສ້າງເສັ້ນທາງ,

ທີ່ ຫຼື ຫ້ອງການ ແລະ ສາທາລະນະປະໂຫຍດ, ການລົງທຶນໃຫ້ເຂົ້າ ຫຼື ສໍາປະທານທີ່ດິນເຊິ່ງໄປກວມເອົາພື້ນທີ່ດິນທຳການຜະລິດ ແລະ ທີ່ຢູ່ອາໄສຂອງປະຊາຊົນ ທີ່ໄດ້ຮັບສິດໃຊ້ ຫຼື ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍຈະຕ້ອງໄດ້ຄິດໄລ່ຄ່າທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ທີ່ເໝາະສົມ

ໂດຍບິນພື້ນຖານແມ່ນອີງໃສ່ດໍາລັດເລກທີ 192/ນຍ ລົງວັນທີ 07 ກໍລະກົດ 2005.

ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ໄດ້ຮັບສິດນໍາໃຊ້ ຫຼື ສິດໃຊ້, ເຊົ່າ-ສໍາປະທານທີ່ດິນຈາກລັດ ຫາກມີການລະເມີດສັນຍາ ທີ່ໄດ້ເຊັນກັນໄວ້ນັ້ນຈະຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດດັ່ງນີ້:

- ໜ່ວຍງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕ້ອງໄດ້ອອກຂໍ້ກຳນົດ ຫຼື ອອກແຈ້ງການເຕືອນເປັນລາຍລັກອັກສອນໃຫ້ແກ່ບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນຮັບຊາບພາຍໃນ 30 ວັນ.

ໃນກໍລະນີ ບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນ ຫາກໄດ້ຮັບແຈ້ງການເຕືອນ ແຕ່ບໍ່ປະຕິບັດຕາມແຈ້ງການພາຍໃນວັນເວລາທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນແຈ້ງການ ແມ່ນຈະໄດ້ຖືກຍົກເລີກສັນຍາ, ຫຼື ໃນກໍລະນີຮ້າຍແຮງຈະຖືກປັບໄໝ ແລະ ດຳເນີນຄະດີຕາມລະບຽບກົດໝາຍ.

ສອບຖາມຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມ:
ກະຊວງ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ
ອົງການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ
 ໂທ 021 263225, ແຟັກ 021 262300

ອົງການ ຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ ປະຈຳແຂວງ.
 ອົງການ ຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ ປະຈຳເມືອງ.
 ໜ່ວຍງານທີ່ດິນ ປະຈຳບ້ານ.

ອ ຄ ດ

ອົງການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ

**ສິດ ແລະ ພື້ນທະຂອງ
ພົນລະເມືອງລາວກ່ຽວກັບທີ່ດິນ**

ການໄດ້ຮັບສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ

ບຸກຄົນ ຫລື ການຈັດຕັ້ງທີ່ໄດ້ຮັບສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ບິນພື້ນຖານໃດໜຶ່ງດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

1. ການມອບຂອງລັດ.
2. ການໂອນ (ການຊື້-ຂາຍ).
3. ການສືບທອດມູນມໍຣະດົກ.

ເຈົ້າຂອງທີ່ດິນມີສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄື:

1. ສິດປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນ

ສິດປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນແມ່ນສິດທີ່ລັດມອບໃຫ້ບຸກຄົນ ຫລື ການຈັດຕັ້ງໃດໜຶ່ງ ເພື່ອປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນ ແລະ ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍໃດໜຶ່ງທີ່ແນ່ນອນ.

2. ສິດໃຊ້ທີ່ດິນ

ສິດໃຊ້ທີ່ດິນ ແມ່ນສິດໃນການໃຊ້ທີ່ດິນ ເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍໃດໜຶ່ງ ເພື່ອຕອບສະໜອງຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການ ຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບສິດຕາມແຜນການ ຂອງການຈັດສັນທີ່ດິນຂອງລັດ.

3. ສິດໄດ້ຮັບໝາກຜົນຈາກທີ່ດິນ

ສິດໄດ້ຮັບໝາກຜົນຈາກທີ່ດິນແມ່ນສິດໃນການເກັບກູ້ໝາກຜົນທີ່ເກີດຈາກການຜະລິດ ຫຼື ລາຍໄດ້ຈາກທີ່ດິນທີ່ດິນໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ນັ້ນເຊັ່ນ: ການໄດ້ຈາກການເຊົ່າ, ຈາກການເອົາໄປເປັນຫຸ້ນ ຫລື ຈາກການນຳໄປຄ້າປະກັນ.

4. ສິດໂອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ການໂອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແມ່ນການນຳເອົາສິດການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ໃຫ້ຜູ້ອື່ນດ້ວຍການຂາຍ, ການມອບ ຫລື ການແລກປ່ຽນ.

5. ສິດສືບທອດສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ສິດສືບທອດສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແມ່ນພາຍຫລັງຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນໄດ້ເສຍຊີວິດໄປແລ້ວ ຜູ້ທີ່ຈະໄດ້ຮັບສິດສືບທອດສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນເຊັ່ນ: ຜົວ, ເມຍ, ລູກ, ຫລານ, ພໍ່ແມ່ ຫລື ຍາດຕິພັນອື່ນໆໄດ້ຊື່ຕາມກົດໝາຍ.

ຖ້າວ່າເມື່ອທີ່ດິນທີ່ໄດ້ຮັບຈາກການສືບທອດບວກກັບເມື່ອທີ່ດິນທີ່ຜູ້ສືບທອດນຳໃຊ້ຢູ່ນັ້ນຫາກເກີນອັດຕາປະເພດທີ່ດິນ ທີ່ກົດໝາຍໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມມາດຕາ 86 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ທີ່ດິນ (ສະບັບເລກທີ 04/ສພຊ ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 21 ຕຸລາ 2003).

(ທຸກຊົນເຜົ່າມີຄວາມສະເໝີພາບຕໍ່ໜ້າກົດໝາຍ ການໄດ້ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ)

ພັນທະຂອງຜູ້ໃຊ້ ແລະ ຜູ້ນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ພັນທະຂອງຜູ້ໃຊ້ ແລະ ຜູ້ນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ມີຄື:

1. ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ໂດຍຖືກຕ້ອງຕາມເປົ້າໝາຍ.
2. ບໍ່ສ້າງຄວາມເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ສະພາບດິນ, ຜົນກະທົບອັນບໍ່ດີ ຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ຫລື ສັງຄົມ.
3. ບໍ່ລະເມີດສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງບຸກຄົນອື່ນ.
4. ປະຕິບັດສະພາວະຄວາມເປັນຈິງຕ້ອງຍອມຮັບຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.
5. ເສຍຄ່າທຳນຽມຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບທີ່ດິນ.
6. ປະຕິບັດພັນທະກ່ຽວກັບທີ່ດິນເຊັ່ນ: ເສຍຄ່າທຳນຽມການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ອາກອນຈາກການມອບໂອນ, ອາກອນລາຍໄດ້ຈາກການໃຫ້ເຊົ່າ, ອາກອນຈາກການສືບທອດ ມູນມໍຣະດົກ, ຄ່າທຳນຽມໂອນຊື່, ຄ່າຈົດທະບຽນນິຕິກຳທີ່ດິນ ຕາມກຳນົດເວລາ ສຳລັບຜູ້ນຳໃຊ້ທີ່ດິນ.
7. ປະຕິບັດຕາມລະບຽບການອື່ນໆ ກ່ຽວກັບທີ່ດິນ.

ການເສຍສິດໃຊ້ ຫລື ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບສິດໃຊ້ ຫລື ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຈະເສຍສິດ ກໍຕໍ່ເມື່ອເກີດມີກໍລະນີໃດໜຶ່ງດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

1. ໃຊ້ ຫລື ນຳໃຊ້ທີ່ດິນທີ່ລັດມອບໃຫ້ນັ້ນບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມເປົ້າ ໝາຍ.
2. ບໍ່ເສຍຄ່າທຳນຽມການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ (ພາສີທີ່ດິນ) ຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງສາມປີ ພາຍຫລັງທີ່ໄດ້ມີການກ່າວເຕືອນແລ້ວ.

3. ບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນ (ກຸ່ມບໍລິສັດ, ລັດວິສາຫະກິດ) ທີ່ບໍ່ໃຊ້ດິນ ຫຼື ບໍ່ນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ລັດມອບໃຫ້ຕາມຂໍ້ກຳນົດໃນສັນຍາ ຫຼື ລະບຽບກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.
4. ຜູ້ຖືກສານຕັດສິນໃຫ້ເສຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ການສິ້ນສຸດສິດໃຊ້ ຫຼື ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ສິດໃຊ້ ຫຼື ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງຈະສິ້ນສຸດລົງ ໃນຕໍ່ເນື່ອງກໍລະນີຄື:

1. ສະລະສິດໃຊ້ ຫຼື ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈ.
2. ລັດຖອນສິດໃຊ້ ຫຼື ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຈາກບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນເພື່ອນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການພັດທະນາສຳລັບສາທາລະນະປະໂຫຍດ.
3. ໂອນສິດໃຊ້ ຫຼື ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃຫ້ບຸກຄົນອື່ນ.
4. ໃນເວລາເຈົ້າຂອງຜູ້ຖືກຳມະສິດທີ່ດິນເສຍຊີວິດ ໂດຍບໍ່ມີຜູ້ສືບທອດ.

ສະພາວະຄວາມເປັນຈິງສັງຄົມທົ່ວໄປຕ້ອງໄດ້ຍອມຮັບ

ບຸກຄົນ ຫລື ການຈັດຕັ້ງໃດໜຶ່ງຫາກຖືກປົດລ້ອມ ດ້ວຍທີ່ດິນຂອງຜູ້ອື່ນ ໂດຍບໍ່ມີເສັ້ນທາງເຂົ້າຫາສູ່ຕອນດິນຂອງຕົນເອງ, ບຸກຄົນ ຫລື ການຈັດຕັ້ງນັ້ນ ກໍມີສິດຮ້ອງຂໍໃຫ້ຫຍັບເສັ້ນທາງເພື່ອໃຫ້ມີຄວາມສະດວກ.

- ຜູ້ທີ່ຖືກຮ້ອງຂໍ ຕ້ອງໄດ້ອະນຸຍາດໃຫ້ທາງຜ່ານແກ່ຜູ້ຮ້ອງຂໍຕາມຄວາມເໝາະສົມ
- ໃນກໍລະນີຕອນດິນ ຂອງຜູ້ຖືກຮ້ອງຂໍຫາກມີສິ່ງກໍ່ສ້າງ ຫລື ການພັດທະນາໃນທີ່ດິນດັ່ງກ່າວເຊັ່ນ: ເຄື່ອງປູກຂອງຝັງ ບ່ອນທີ່ຖືກກຳນົດເປັນເສັ້ນທາງນັ້ນ. ຜູ້ຮ້ອງຂໍກໍຕ້ອງໄດ້ມີການທົດແທນຢ່າງສົມເຫດສົມຜົນ.